

<i>Grody Czerwieńskie – złote jabłko polskiej archeologii.</i> Seminarium nr 4 Kraków, 7 – 9.12.2016	
ŚRODA, 7.12.2016 (MUZEUM NARODOWE W KRAKOWIE, PALAC ERAZMA CIOŁKA, UL. KANONICZA 17)	
11:00-11:30	Powitania przybyłych gości - POL 1). Andrzej Szczerski (Muzeum Narodowe w Krakowie); 2). Mirosław P. Kruk (Muzeum Narodowe w Krakowie); 3). Eugeniusz Hanejko (Muzeum im. dr. J. Petera w Tomaszowie Lubelskim); 4) Paweł Valde-Nowak (Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego); 5). Andrzej Rozwałka (Instytut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego); 6). Andrzej Buko (Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk); 7). Andrzej Kokowski (Instytut Archeologii Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie); 8). Christian Lübke (Centrum Badawcze Historii i Kultury Krajów Europy Środkowo-Wschodniej [GWZO] przy Uniwersytecie w Lipsku); 9). Mariusz Zajac (burmistrz m. Tyszowce)
11:30-11:45	Mirosław P. Kruk (Kraków) - POL Wystawa <i>Skarby Grodów Czerwieńskich</i> Michał Wojenka (Kraków), Marcin Wołoszyn (Rzeszów-Lipsk) - POL <i>Jubileusz Profesora dr. hab. Michała Parczewskiego oraz konferencja “Grody Czerwieńskie – złote jabłko polskiej archeologii. Seminarium nr 4” - uwagi organizacyjne</i>
11:45-12:15	Jacek Poleski (Kraków) - POL <i>Sylwetka Profesora Michała Parczewskiego</i>
12:15-13:00	Otwarcie wystawy
13:00-14:00	Przerwa obiadowa
14:00-16:30	SESJA I: <i>Archeologia Europy środkowo-wschodniej i wschodniej na progu XXI w. Nowe odkrycia, nowe interpretacje</i> Aleksander Bursche (Warszawa) z zespołem - POL <i>Okres Wędrówek Ludów: nowe źródła, nowe idee</i> Ol'ga A. Ścęgłova (St. Petersburg) - ROS <i>Faza wczesnosłowiańska w środkowym dorzeczu Dniepru w trzeciej ćwierci I tys. n. e. - granice kultur i wyzwania “czarnej” archeologii: spojrzenie znad Newy</i> Andrzej Buko (Warszawa) - POL <i>Archeologia pograniczy etnicznych i kulturowych: przykład badań na ziemi chełmskiej</i> Christian Lübke (Lipsk) - POL <i>Od Germania Slavica do Polonia Ruthenica: badania nad różnicowaniem etnicznym i różnorodnością Europy w Centrum Badawczym Historii i Kultury Krajów Europy Środkowo-Wschodniej (GWZO) w Lipsku</i> Jan Mařík (Praga) - CZ <i>Wykrywacze do metali jako kluczowy instrument w nieinwazyjnych badaniach grodzisk na przykładzie stanowiska Libice nad Cidlinou</i>
16:30-17:00	Przerwa
17:00-18:00	SESJA II: <i>Michał Parczewski - nauczyciel i uczony, badacz i pasjonat</i> Jan Chochorowski (Kraków) - POL <i>Michał Parczewski jako pracownik Uniwersytetu Jagiellońskiego</i> Sylwester Czopek (Rzeszów) - POL <i>Michał Parczewski jako pracownik Uniwersytetu Rzeszowskiego</i>

Jerzy Ginalski (Sanok) - POL <i>Michał Parczewski jako badacz Karpat i pogranicza polsko-ruskiego</i> Barbara Chudzińska (Kraków), Ewa Cieślik (Kraków), Janusz Cieślik (Kraków), Natalija Wojceśčuk (Lwów) - POL <i>Z Bachórze nad Zbrucz (o profesorskich pasjach)</i>	
18:00-18:30	Przerwa
18:30	Wręczenie książki jubileuszowej i spotkanie towarzyskie

CZWARTEK, 8.12.2016 (POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI, UL. SŁAWKOWSKA 17)	
9:30-11:00	SESJA III: <i>Grody Czerwieńskie - złote jabłko polskiej archeologii</i> Marcin Wołoszyn (Rzeszów-Lipsk) - POL <i>Złote jabłko polskiej archeologii – raport na temat realizacji projektu w latach 2013-2016</i> Adrian Jusupović (Warszawa) - POL <i>Historiograficzna nobilitacja. Czerwień w źródłach ruskich od XI-XIII w.</i> Andrzej Janeczek (Warszawa) - POL <i>Po upadku Czerwienia: Cermno i okolica w późnym średniowieczu i wczesnej nowożytności</i>
11:00-11:30	Przerwa
11:30-13:15	SESJA IV: <i>Grody Czerwieńskie - złote jabłko polskiej archeologii</i> Marcin Wołoszyn (Rzeszów-Lipsk) - POL <i>Historia badań Grodów Czerwieńskich. Wybrane problemy</i> Andrzej Kokowski (Lublin) - POL <i>Cermno pod łufami - czyli wykopaliska w trakcie II wojny światowej</i> Jerzy Kuśnierz (Zamość) - POL <i>Historia i organizacja badań nad Grodami Czerwieńskimi w latach 1952-1955</i>
13:15-15:00	Przerwa obiadowa
15:00-17:00	SESJA V: <i>Grody Czerwieńskie - złote jabłko polskiej archeologii</i> Radosław Dobrowolski (Lublin), Jan Rodzik (Lublin), Piotr Zagórski (Lublin), Przemysław Mroczek (Lublin), Krystyna Bala-ga (Lublin), Irena Pidek (Lublin), Irka Hajdas (Zurych) - POL <i>Rekonstrukcje paleośrodowiskowe otoczenia stanowisk archeologicznych Cermno i Gródek</i> Marek Florek (Lublin), Marcin Wołoszyn (Rzeszów-Lipsk), Iwona Florkiewicz (Rzeszów), Katarzyna Kuźniarska (Wrocław), Barbara Kwiatkowska (Wrocław) - POL <i>Najciekawsze ustalenia dotyczące badań dawnych (do 2010 r.) w Cermnie. Zabytki nieruchome</i> Tomasz Dzieńkowski (Lublin), Marcin Wołoszyn (Rzeszów-Lipsk), Iwona Florkiewicz (Rzeszów), Katarzyna Kuźniarska (Wrocław) - POL <i>Wyniki badań wykopaliskowych w Cermnie w latach 2013-2016</i> Marek Krapiec (Kraków) - POL <i>Uwagi na temat chronologii absolutnej grodu w Cermnie</i>
17:00-17:30	Przerwa
17:30-19:45	SESJA VI: <i>Archeologia Europy środkowo-wschodniej i wschodniej na progu XXI w. Nowe odkrycia, nowe interpretacje</i> Fedir Androshechuk (Sztokholm) - ANG <i>Bizancjum a mennictwo skandynawskie w latach 995-1035</i> Natal'ja V. Eniosova (Moskwa) - ROS <i>Skarby srebrne epoki wikingów z Gniezdowa</i>

Karol Pieta (Nitra), Zbigniew Robak (Nitra) - POL <i>10 lat wykopalisk na grodzisku Bojna</i> Gabriele Wagner (Drezno), Joanna Wojnicz (Lipsk) - POL <i>Uwagi na temat typologii, chronologii i technik formowania zachodniosłowiańskiej biżuterii wczesnośredniowiecznej na przykładzie skarbu siekanego z Cortnitz, powiat Budziszyn</i> Jolanta Bagińska (Tomaszów Lubelski), Sylwester Sadowski (Lublin), Marcin Wołoszyn (Rzeszów-Lipsk), Elżbieta M. Nosek (Kraków), Janusz Stepiński (Kraków) - POL <i>Zanim trafiły na wystawę. Historia odkrycia i konserwacji skarbów z Perespy</i>	
--	--

PIĄTEK, 9.12.2016 (POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI, UL. SŁAWKOWSKA 17)	
9:00-11:00	SESJA VII: <i>Grody Czerwieńskie - złote jabłko polskiej archeologii</i> Christian Zschieschang (Lipsk) - POL <i>Uwagi na temat toponomastyki okolic grodzisk w Cermnie, Gródku i Trepczy we wczesnym średniowieczu</i> Jerzy Kuśnierz (Zamość) - POL <i>Wczesnośredniowieczny zespół osadniczy w Gródku nad Bugiem. Wyniki badań archeologicznych z lat 1952-1955</i> Aleksandra Lisowska-Gaczorek (Kraków), Sławomir Kozieł (Wrocław), Beata Cienkosz-Stepańczak (Kraków), Katarzyna Mądryk (Kraków), Jacek Pawłyta (Katowice), Marcin Wołoszyn (Rzeszów-Lipsk), Krzysztof Szostek (Kraków) - POL <i>Analiza mobilności i pochodzenia średniowiecznej grupy osobników ze stanowiska w Gródku nad Bugiem w świetle analizy izotopowej tlenu - badania paleośrodowiskowe</i> Aleksandr Musin (St. Petersburg) - ROS <i>Wielki szlak sukienniczy i “wrota Wschodniej Europy”: znalezi-ska plomb handlowych z Tournai i Ziemi Czerwieńskiej w kontekście europejskim</i>
11:00-11:30	Przerwa
11:30-12:30	SESJA VIII: <i>Archeologia Europy środkowo-wschodniej i wschodniej na progu XXI w. Nowe odkrycia, nowe interpretacje</i> Igor' Gavrituchin (Moskwa) - ROS <i>Archeologia wczesnych Słowian w najnowszych pracach badaczy moskiewskich: od “Archeologii o początkach Słowian” (Kraków 2005) do tomu “Раннеславянский мир” 17 (Moskwa 2016)</i> Vadzim Beljavec (Mińsk-Warszawa) - POL <i>Stanowiska horyzontu postzarubinieckiego z ziem południowej Białorusi: przyczynek do badań nad formowaniem się kultury praskiej</i> Nad’a Profantová (Praga) - CZ <i>Kultura z ceramiką w typie praskim a wpływy z Kotliny Karpackiej i ze środowiska merowińskiego (Republika Czeska, Niemcy)</i>
12:30-14:00	Przerwa obiadowa
14:00-15:45	SESJA IX: <i>Archeologia Europy środkowo-wschodniej i wschodniej na progu XXI w. Nowe odkrycia, nowe interpretacje</i> Svetlana Reabtseva (Kiszyniów) - ROS <i>Skarb z Alčedar a specyfika wytwórczości jubilerskiej i zdobienia techniką granulacji w dobie staroruskiej od połowy X do początków XI w.</i> Andriј Petrauskas (Kijów) - UKR <i>Badania archeologiczne na terenie dawnego Ikorostenia</i> Anna Petrauskene (Kijów) - UKR <i>Badania archeologiczne na terenie staroruskiego Vozvjaglja</i>

Mikalaj Plavinski (Mińsk), Vital’ Sidarovič (Mińsk), Svјatlana Reabtseva (Kiszyniów) - BIA <i>Skarb z połowy XI w. z Dzjahejan (obwód miński), Białoruś</i>	
15:45-16:15	Przerwa
16:15-19:00	SESJA X: <i>Archeologia Europy środkowo-wschodniej i wschodniej na progu XXI w. Nowe odkrycia, nowe interpretacje</i> Viera Hupalo (Lwów), Evnikija Poddubyc'ka (Lwów), Natalija Wojceśčuk (Lwów) - UKR <i>Krzyż kamienny XIV w. z Dźwinogrodu: historia i analiza skro-pisu</i> Jaroslav Pohorał'skyj (Lwów), Roman Mys'ka (Lwów), Vitalij Ljaska (Lwów) - UKR <i>System komunikacyjny i obronny Ziemi Przemyskiej w X/XI-XIV w.</i> Vasyl' Petryk (Lwów-Belz), Ostap Lazurko (Lwów-Belz) - UKR <i>Rozwój przestrzenny Belza od początku XI do końca XV w.</i> Vsevolod Ivakin (Kijów), Vjačeslav Baranov (Kijów), Volodimir Hnera (Kijów) - UKR <i>Badania archeologiczne na terenie „podgrodzia garncarzy” staroruskiego Wyszogrodu (2012-2016 r.)</i> Marcin Wołoszyn (Rzeszów-Lipsk), Aldona Garbacz-Klempka (Kraków), Zofia Kwak (Kraków), Ewa Pańczyk (Warszawa), Anna Bochnak (Kraków), Iwona Florkiewicz (Rzeszów) - POL <i>Sfinks słowiańskiej sfragistyki – uwagi na temat prac realizowa-nych w ramach grantu Narodowego Centrum Nauki</i> Marcin Wołoszyn (Rzeszów-Lipsk) - POL <i>Podsumowanie i zamknięcie obrad</i>

BIA - referat w języku białoruskim;	CZ - referat w języku czeskim;
ANG - referat w języku angielskim;	POL - referat w języku polskim;
ROS - referat w języku rosyjskim;	UKR - referat w języku ukraińskim.

Seminarium towarzyszy wystawa pt. <i>Skarby Grodów Czerwieńskich</i> prezentowana w Muzeum Narodowym w Krakowie (7.12.2016 - 28.02.2017). Pokaz przygotowany został ze zbiorów Muzeum w Tomaszowie Lubelskim.
--

Na wystawie eksponowana jest biżuteria srebrna z Cermna (XII-XIII w.) oraz z położonej nieopodal Perespy (X-XI w.). Zabytki zakonserwowano w ramach współpracy polsko-niemieckiej, ze środków finansowych Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Rzeszowskiego w Rzeszowie a przede wszystkim Centrum Badawczego Historii i Kultury Krajów Europy Środkowowschodniej (GWZO) przy Uniwersytecie w Lipsku (Niemcy).
--

Realizowane obecnie badania nad Grodami Czerwieńskimi odbywają się w ramach następujących projektów:

- *Złote jabłko polskiej archeologii. Zespoły grodowe w Czerminie i Gródku (Grody Czerwieńskie) - chronologia i funkcja w świetle badań dawnych oraz weryfikacyjnych* (Narodowy Program Rozwoju Humanistyki; Warszawa; nr 12H 12 0064 81);

- *Sfinks słowiańskiej sfragistyki - plomby typu drohiczyńskiego z Czermina na wschodnioeuropejskim tle porównawczym* (Narodowe Centrum Nauki; Kraków; nr 2013/11/B/HS3/02052);

- *Elbmarken, Polen und Böhmen vom 10. bis ins 12. Jahrhundert* (Bundesministerium für Bildung und Forschung; Bonn; nr FKZ 01UG1410).

W ramach powyższych grantów w najbliższym czasie winno ukazać się pięć tomów prezentujących wyniki realizowanych w Czerminie i Gródku badań. Zostały one opublikowane na łamach serii wydawniczej “U Źródeł Europy Środkowo-Wschodniej/Frühzeit Ostmitteleuropas” wydawanej przez Centrum Badawcze Historii i Kultury Krajów Europy Środkowo-Wschodniej (GWZO) przy Uniwersytecie w Lipsku, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk oraz Instytut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego. Będą to następujące opracowania:

- *The early medieval settlement complex at Czermino in the light of results from past research (up to 2010). Material evidence* = Wczesnośredniowieczny zespół osadniczy w Czerminie w świetle wyników badań dawnych (do 2010). Podstawy źródłowe;

- *From Cherven' Towns to Curzon Line. The lands on the Middle Bug during the Middle Ages and the historiographic perspective on the formation of Poland's eastern border, 18th-21st cc.* = Od Grodów Czerwieńskich do linii Curzona. Dzieje środkowego Pobuża w wiekach średnich oraz postrzeganie formowania się wschodniej granicy Polski w historiografii XVIII-XXI w.;

- *The medieval settlement complex at Gródek in the light of results from past research (1952-1955) with special focus on the cemetery within the ward. Archaeological, anthropological and physico-chemical analysis. Natural environment, settlement setting* = Średniowieczny zespół osadniczy w Gródku w świetle wyników badań dawnych (1952-1955) ze szczególnym uwzględnieniem cmentarzyska na majdanie grodziska. Analizy archeologiczne, antropologiczne i fizyko-chemiczne. Środowisko naturalne, zaplecze osadnicze;

- *Gródek in the light of stray finds kept in the St. Staszic Museum in Hrubieszów. Catalogue, typological and chronological analysis* = Gródek w świetle tzw. znaleźisk luźnych w zbiorach Muzeum im. St. Staszica w Hrubieszowie. Katalog, analiza typologiczno-chronologiczna;

- *The Sphinx of Slav Sigillography - Dorogichin Seals from Czermino in their East European Context* = Sfinks słowiańskiej sfragistyki - plomby typu drohiczyńskiego z Czermina na tle wschodnioeuropejskim.

Aktualne postępy w pracy nad grantami można obserwować na naszym profilu: <https://www.facebook.com/Grody.Czerwieńskie>

Geisteswissenschaftliches Zentrum
Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas
an der Universität Leipzig

Badania nad Grodami Czerwieńskimi finansują:

**NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI**

GEFÖRDERT VOM

Bundesministerium
für Bildung
und Forschung

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Organizatorzy Seminarium nr 4:
Marcin Wołoszyn (Rzeszów-Lipsk), Iwona Florkiewicz (Rzeszów), Michał Wojenka (Kraków)

Projekt: Iwona Florkiewicz (Rzeszów)
Tłumaczenie na język polski: Agnieszka Półpánová-Reszczyńska (Rzeszów), Michał Wojenka (Kraków), Marcin Wołoszyn (Rzeszów-Lipsk)

Zdjęcia zabytków z Perespy: Anna i Tomasz Bochnakowie (Kraków-Rzeszów)

**Grody Czerwieńskie –
złote jabłko
polskiej archeologii.
Seminarium nr 4**

Program

Profesor Michał Parczewski z drewnianym posążkiem Światowida na górze Bohit.
Wyprawa “Tropami Światowida” 2014 r. (Fot. J. Cieślík)

**Tegoroczne Seminarium nr 4
połączone jest
z Jubileuszem
Profesora dr. hab. Michała Parczewskiego
*Ad multos annos!***

Kraków, 7-9.12.2016